

Transportministeriet

Transportministeren

Transportudvalget
Folketinget

1. maj 2023
2023-1832

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Transportudvalget har i brev af 3. april 2023 stillet mig følgende spørgsmål (TRU alm. del), som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Niels Flemming Hansen (KF).

Spørgsmål nr. 149:

Vil ministeren oplyse, om den manglende fortsatte finansiering af Naviairs UTM-system, jf. udkast til Finanslov for 2023, er en bevidst beslutning? Og i så fald, hvad er så ministerens begrundelse herfor?

Svar:

I 2019 påbegyndte Naviair udviklingen af et Unmanned Traffic Management system (UTM-system). Naviair havde afsat midler i deres virksomhedsstrategi til udvikling af systemet. Som følge af Covid-19 pandemien var det ikke muligt for Naviair selv at finansiere udviklingen. Parallelt hermed blev der indgået en politisk aftale om genstart af luftfarten den 25. juni 2020. Som en del af aftalen, blev der afsat 25 mio. kr. til et klimabidrag, som blev udmøntet til Naviair for at understøtte deres igangværende udvikling af en testversion af et UTM-system (herunder dronernes grønne potentiale).

Naviairs projekt var påbegyndt inden den eksisterende europæiske regulering på droneområdet var færdigforhandlet (gennemførelsesforordning 2021/664 - herefter U-space-forordningen). I reguleringen anvendes begrebet U-space frem for UTM-system. Et U-space er et afgrænset luftrum, hvori der tilvejebringes sikker sameksistens af droner og bemandet luftfart. U-space-forordningen sætter således rammerne for, hvordan danske virksomheder fortsat kan anvende deres teknologier i et U-space-luftrum.

Formålet med forordningen er ikke, at statslige aktører skal have monopol på styring af droner, som eksempelvis Naviair har for den bemandede lufttrafik, men derimod at skabe et frit marked for levering af dronetrafikstyring. Det UTM-projekt Naviair tidligere har

arbejdet på, ville således ikke levere et U-space inden for forordningens rammer.

Finansieringen af Naviairs projekt udløb ved udgangen af 2022, og Naviair har valgt at nedlukke sin droneafdeling. Da Naviair har nedlukket sit projekt, og der ikke tidligere har været politisk opbakning til yderligere finansiering af projektet, er der ikke afsat finansiering hertil på forslag til Finanslov for 2023.

Det betyder ikke, at Naviair ikke fortsat har en afgørende funktion i forhold til at understøtte droneudviklingen, da Naviair er bindeledet til meget af den bemandede luftfart. Erfaringerne fra Naviairs arbejde vil også blive videregivet til Trafikstyrelsen, der blandt andet overtager, og i videst muligt omfang viderefører, nogle af de funktioner Naviair har udviklet.

Der er i dag ikke etableret noget U-space i Danmark. Trafikstyrelsen har på nuværende tidspunkt hverken modtaget ønske om etablering af et U-space-luftrum eller modtaget officiel henvendelse fra potentielle U-space serviceleverandører (hverken danske eller udenlandske).

Trafikstyrelsen arbejder i dag kontinuerligt på at kunne understøtte droneoperationer uden for synsvidde og på at øge fleksibiliteten for droneoperatørernes anmodninger, uden et U-space-luftrum, og under fortsat hensyntagen til luftfartsikkerheden. Styrelsen vil fortsætte dette arbejde også efter etableringen af et eller flere U-space-luftrum.

Trafikstyrelsen følger også udviklingen i andre europæiske lande via EU-fora og er i god dialog med flere lande om deres udvikling og etablering af U-space. EU-landene er forpligtet til at implementere U-space-forordningen, hvorfor alle medlemsstater arbejder efter det samme mål. Der er i EU-regi fokus på, at implementeringen foregår harmoniseret. Herved vil U-space-serviceleverandører nemt kunne krydse grænser og tilbyde deres services i flere europæiske lande under ensartede vilkår.

En række europæiske lande arbejder indledningsvist efter at kunne etablere U-space-luftrum med testformål for øje, eks. lande som Schweiz og Sverige. Tyskland har flere såkaldte sandboxes tilgængelige, som er testområder, hvor potentielle U-space-serviceleverandører kan teste deres services. Tyskland forventer ikke at kunne begynde at etablere funktionelle U-space-luftrum før engang i 2024. Norge har endnu ikke U-space-luftrum og er i den meget indledende fase af U-space-implementering og konceptafklaring.

Som det fremgår ovenfor, har endnu ingen af vores nabolande etableret et U-space-luftrum, og Danmark er således ikke bagud i forhold til andre lande.

For at sikre en fortsat udvikling af dronebranchen, og at Danmark kan forblive et foregangsland, mener jeg, at der er behov for, at vi udvikler en ny national dronestrategi inden for rammerne af den nye europæiske regulering. I strategien skal vi sætte rammerne for, hvordan branchen og staten sammen udvikler og understøtter droneindustrien bedst muligt. Trafikstyrelsen og Naviair vil være centrale aktører i dette arbejde.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Thomas Danielsen".

Thomas Danielsen